

Заданні алімпіяды
па беларускай мове і літаратуры
8 клас

1. Да слоў, запазычаных з іншых моў, падбярыце беларускія сінонімы.
Авацыі, алегорыя, аналогія, антытэза, аргумент, афарызм, гіпербала, дыскусія, дэфект, пейзаж, рэбус, хобі.
2. Абзначце ў дужках, як вымаўляюцца выдзеленыя спалучэнні зычных у словах: адчайна, выкладчык, вучышся. грамадскі, летчык, людскі, на рэчцы, на печцы, падцёк, у грэчцы.
3. Выпішыце словазлучэнні, якія адпавядаюць нормам беларускай літаратурнай мовы.
пасмяяцца з малога – пасмяяцца над малым,
падзякаваць брата – падзякаваць брату,
пайсці ў грыбы – пайсці за грыбамі,
прабачце мне – прабачце мяне,
шчырае дзякуй – шчыры дзякуй,
захварэць грыпам – захварэць на грып,
загадчык бібліятэкі – загадчык бібліятэкай,
ехаць па полі – ехаць па полю
4. Пастаўце націск у словах.
Выпадак, садавіна, вусы, рэмень, слабы, каменны, жыхар, каменны, крапіва, накрыўка, некаторы, паведаміць, пакутаваць, стары, таварышы, фурманка, цяжкі, чатырнаццаць, шэсцьдзесят.
5. **Пабудуйце чатыры аднаасцяўныя сказы розных відаў. Вызначце іх тып.**
6. Спішыце сказы, расстаўце знакі прыпынку. Падкрэсліце рады аднародных членаў у сказах.
Зрабіце сінтаксічны разбор 2-га сказа.
1. Белыя аблогі бор па абодва бакі дарогі булькатанне крынічкі усё гэта не магло не радаваць вока іслых падарожніка. 2. І двор і агароды і маўклівыя цёмныя двары патанулі ў вячэрнім змроку. 3. Знадворку ўсё і аканіцы і дзверы аздоблена кужалем драўлянай разьбы.
7. Выпішыце са сказаў прыслоўі і размяркуйце іх паводле спосабу ўтварэння.
1. Цесна сядзець, ды добра глядзець. 2. Жураўлі ляцяць высока — зіма яшчэ далёка. 3. Калі не будзе зімою бела, то ўлетку не будзе зелена. 4. Ноччу трашчыць, а ўдзень плюшчыць. 5. Хоць крышку, але смачна.
8. Напішыце замітку ў газету пра спартыўныя спаборніцтвы.

Выкарыстайце некаторыя прыслоўі: хутка, хутчэй, хутчэй за ўсіх; добра, лепш, лепш за ўсіх; далёка, далей, далей за ўсіх; вышэй, раней, дакладней, прыгажэй, больш спрытна, смялей.